

INFORME PER IMPULSAR LA RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES I LA MEDIACIÓ AL SERVEI PÚBLIC DE JUSTÍCIA

 **GOVERN ALTERNATIU
DE CATALUNYA**

Justícia

Rubén Viñuales i Òscar Aparicio

17 setembre 2021

CONTINGUT

INTRODUCCIÓ	3
ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DE LA JUSTÍCIA A ESPANYA.....	4
1. Situació de la Justícia a Espanya en relació amb Europa.....	4
2. Situació de la Justícia a Espanya.....	5
LA RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES I LA MEDIACIÓ AL SERVEI PÚBLIC DE JUSTÍCIA.....	6
1. Antecedents legislatius.....	7
2. Resolució Alternativa de litigis (RAL).....	8
3. Mesures proposades per impulsar la resolució alternativa de conflictes i la mediació.....	10
4. Conclusions.....	13

INTRODUCCIÓ

En els Estats moderns, un dels pilars fonamentals és el sistema judicial, i un dels drets fonamentals és la garantia de la tutela judicial dels drets dels ciutadans. Aquesta funció implica una justícia capaç de resoldre els conflictes de forma eficaç, eficient, ràpida i amb qualitat.

S'imposa una concepció prestacional de la Justícia. És un servei públic per a satisfer una necessitat ciutadana, situant l'anàlisi en una lògica d'eficàcia, eficiència i qualitat, més enllà de l'exercici del poder.

En l'actualitat és conegut que a molts països europeus, també a Espanya, l'administració de justícia té dificultats per fer efectius aquests principis, atès que el període de resolució de conflictes s'està incrementant.

El Consell d'Europa i la Unió Europea col·laboren en la construcció d'un autèntic Espai Judicial Europeu a través del qual aspiren a garantir el respecte a l'Estat de dret i la protecció dels drets fonamentals en els seus respectius Estats membres.

L'assoliment d'ambdós objectius reclama que els països implicats, entre els quals es troba Espanya, afrontin processos de modernització de la justícia amb la finalitat de garantir el dret a un judici just en un termini raonable.

Els darrers informes de la Unió Europea sobre la justícia a Europa¹ han determinat que uns sistemes judicials eficaços que defensen l'Estat de dret tenen un impacte econòmic positiu. Quan els sistemes judicials garanteixen la tutela dels drets, és més probable que es concedeixin crèdits, es dissuadeix les empreses de conductes oportunistes, es redueixen els costos de transacció i és més probable que les empreses innovadores hi inverteixin. L'impacte beneficiós del bon funcionament dels sistemes judicials nacionals per a l'economia ha estat recolzat en diversos documents i recerques, en particular del Fons Monetari Internacional², el Banc Central Europeu³, el Fòrum Econòmic Mundial⁴ i el Banc Mundial⁵.

Els estudis constaten que la reducció de la durada dels procediments judicials en un 1% (mesurat en temps de tramitació) pot augmentar el creixement de les empreses, i que un augment de l'1% en el percentatge d'empreses que perceben que el sistema judicial és independent tendeix a associar-se amb un major creixement de la facturació i la productivitat. Així d'important és tenir un bon sistema judicial per a l'economia productiva del país.

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0306&from=ES>

² <https://www.imf.org/~media/Files/Publications/REO/EUR/2017/November/eur-booked-print.ashx?la=en>

³ <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op210.en.pdf?3db9355b1d1599799aa0e475e5624651>

⁴ <https://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2019>

⁵ <https://www.worldbank.org/en/publication/wdr2017>

A Espanya, un dels pocs estudis que tracta aquest tema és l'*Informe 2020 de l'Observatori de l'Activitat de la Justícia*, elaborat per la Fundació Wolters Kluwert⁶. Aquest informe afirma que un sistema judicial àgil i eficaç impulsaria el mercat de crèdit, enfortiria el del lloguer i contribuiria al creixement de les empreses. Concretament, el document assenyala que, en cas de reduir-se un punt el nivell de congestió dels òrgans judicials, la taxa del lloguer milloraria en un 0,15%. Aquesta mesura equival a un total de 3.400 habitatges més llogats a Madrid, 3.100 a Barcelona o 1.400 a València.

D'altra banda, si aquest indicador disminuís 10 punts, l'informe preveu que les decisions d'inversió empresarial augmentarien fins a un 0,1%. Com s'explica aquesta relació entre la càrrega de treball dels jutges i l'economia? "El sistema judicial és un pilar en la contractació privada entre ciutadans i empreses".

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ DE LA JUSTÍCIA A ESPANYA

1. SITUACIÓ DE LA JUSTÍCIA A ESPANYA EN RELACIÓ AMB EUROPA

Per fer aquesta proposta, hem fet un estudi de les dades oficials, tant les de la Comissió Europea, extretes del quadre d'indicadors de la justícia 2020, com del Consell General del Poder Judicial d'Espanya 2020⁷.

En el cas de la comparativa amb els països europeus s'ha pres com a referència, a més d'Espanya, 4 països com Itàlia, Alemanya, Portugal i França, per entendre que les dades de casos corresponen a països similars, tant des del punt de vista de sistema legal, com de població.

Per analitzar la situació dels tribunals de justícia espanyols, en relació amb els esmentats d'aquests altres quatre països europeus, hem fet la comparativa prenent les dades de les jurisdiccions civil i mercantil.

Segons mostren les dades comparatives d'aquests cinc països, Espanya té un índex per sobre la mitjana pel que fa a casos litigiosos en les jurisdiccions civils i mercantils. El principal problema és, que a diferència dels altres estudiats, el ritme de resolució és inferior al d'entrada de nous expedients, el que per tant suposa l'increment de casos pendents de resolució i de durada d'aquests.

⁶ <https://tienda.wolterskluwer.es/p/observatorio-de-la-actividad-de-la-justicia-informe-2020> (gratuït)

⁷ <https://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica-Judicial/Estudios-e-Informes/Justicia-Dato-a-Dato/>

INFORME PER IMPULSAR LA RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES I LA MEDIACIÓ AL SERVEI PÚBLIC DE JUSTÍCIA

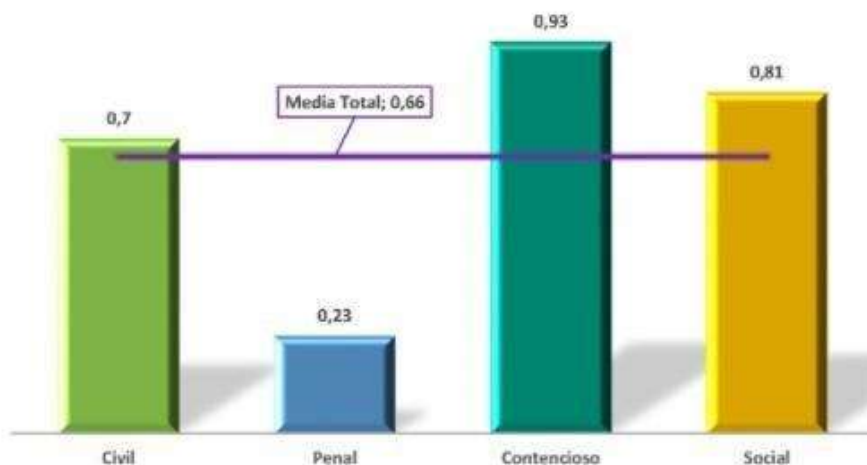
	Casos per cada 100 hab.	Dies per resoldre 1a inst.	Dies per resoldre 2a inst.	Dies per resoldre 3a inst.	% resolució casos	Casos pendents per cada 100 hab.
Espanya	2,7	353	279	681	94%	2,5
Itàlia	2,4	532	791	1302	104,5%	3,7
Alemanya	1,5	217	299		98,9%	0,9
França	2,1	432	481	402	99,7%	2,5
Portugal	3,1	200	104	70	105%	1,8

Un cop vistes les dades que ens permeten tenir una visió de la situació de la justícia a Espanya en relació amb la dels països europeus del nostre entorn, cal aprofundir en les dades internes del sistema judicial espanyol per tenir una referència i valoració de les solucions a emprar.

2. SITUACIÓ DE LA JUSTÍCIA A ESPANYA

TAXA DE PENDÈNCIA

Com hem vist a partir de les dades de la Comissió Europea en el darrer any, la resolució de casos a Espanya va ser inferior als casos que en el mateix període havien tingut entrada en aquests jutjats. És el que s'anomena *taxa de pendència*, que mesura la proporció d'assumptes pendents de resoldre enfront dels resolts i tramitats en el conjunt de jutjats i tribunals. Com menor sigui la xifra resultant, menor serà el volum de casos pendents i viceversa.

En el gràfic es pot veure desglossada per jurisdiccions. Val a dir que des del 2017 aquesta ha estat una tendència a l'alça.

NOMBRE DE SENTÈNCIES PER JUTGE/MAGISTRAT

Aquest indicador permet mesurar la càrrega de treball rebuda cada any per jutges i magistrats, així com analitzar la necessitat d'incrementar, mantenir o reduir —en el seu cas— el nombre total de jutges i magistrats en relació exclusivament a la càrrega de treball executada durant l'any, tenint en compte la localització i especialitat jurisdiccional.

En l'any 2019, l'increment en el total de sentències dictades pels diferents jutjats i tribunals ha estat d'un 5% respecte a l'any anterior, i ha estat la jurisdicció civil on l'increment en el nombre de sentències dictades és especialment significatiu, passant de 587.845 en 2018 a un total de 659.053 en 2019, el que suposa una diferència del 12%.

Per la seva part, la jurisdicció social i penal mantenen la ràtio de sentències de l'any anterior i la jurisdicció contenciosa administrativa contempla un lleuger augment del 5%. Analitzant de forma disgregada les diferents jurisdiccions, les dades ens mostren que és la jurisdicció social on el nombre de sentències per jutge/magistrat és més elevat (371), superant la mitjana en aquesta jurisdicció en un 26% a la mitjana general.

NOMBRE D'ASSUMPTESS INGRESSATS PER MAGISTRAT/JUTGE

Aquest indicador permet mesurar la càrrega mitjana de treball de jutges i magistrats i analitzar la necessitat d'incrementar, mantenir o reduir —en el seu cas— el nombre total de jutges i magistrats en relació exclusivament a la càrrega de treball executada l'any, tenint en compte la localització i especialitat jurisdiccional.

Observem un increment sobre la dada de l'any anterior, on la mitjana va ser de 757 assumptes ingressats per magistrat/jutge, motivat principalment per l'augment en l'ingrés d'assumpptes en la jurisdicció contenciosa administrativa, si bé la resta de les jurisdiccions també han tingut un lleuger repunt.

LA RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES I LA MEDIACIÓ AL SERVEI PÚBLIC DE JUSTÍCIA

Per a la solució dels problemes de l'administració de justícia, especialment en relació amb els índexs de litigiositat, habitualment s'han proposat mesures d'increment de personal i de modernització de la justícia. Aquestes mesures, que han tingut un efecte positiu en l'administració de justícia no han aconseguit però solucionar els problemes derivats de la forta litigiositat, l'acumulació d'expedients judicials per resoldre, el llarg termini de resolució, etc.

Per aquest motiu, creiem que cal complementar aquestes mesures, necessàries i imprescindibles, que tendeixen a enfocar el problema i la solució en millorar l'eficàcia i eficiència processal, amb mesures complementàries que busquin la davallada de la litigiositat. Cal, per tant, generar altres mecanismes de resolució de controvèrsies més àgils i eficients, evitar en la mesura del possible acudir als jutjats i reservar les actuacions davant els mateixos a aquells assumptes, que encara seran molts, en els quals resulti veritablement necessària la sentència judicial. I per fer-ho cal implementar mètodes alternatius en la resolució de litigis, ja sigui de forma prejudicial (abans d'iniciar el procediment) o interjudicial (un cop iniciat).

1. ANTECEDENTS LEGISLATIUS

Unió Europea

La Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, sobre aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils posa les bases per garantir a la UE un marc jurídic per a aquells que volen recórrer a la mediació, promovent-ne d'aquesta manera un major ús.

Estat

La Llei 5/2012, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils incorpora al Dret espanyol la Directiva, però va més enllà del contingut d'aquesta norma europea en línia amb la previsió de la disposició final tercera de la Llei 15/2005, de 8 de juliol, per la que es modifica el Codi Civil i la Llei d'enjudiciament civil en matèria de separació i divorci.

D'una altra banda, el Govern d'Espanya està treballant en un Avantprojecte de Llei de mesures d'eficiència processals del servei públic de Justícia, per impulsar la mediació en totes les seves formes.

Normes autonòmiques

La majoria de les normes autonòmiques es refereixen a mediació familiar, exclusivament, però algunes comunitats autònomes estenen la seva regulació a altres matèries, com Catalunya, amb la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat.

A partir de l'entrada en vigor de la Llei 9/2020 del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi Civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat, el Govern tenia un termini de nou mesos per elaborar i presentar al Parlament un pla sobre l'adopció d'una política pública de caràcter general per a la prevenció, gestió i resolució extrajudicial de conflictes i un termini d'un any per elaborar i presentar al Parlament un projecte de llei de prevenció, gestió i resolució de conflictes.

En aquests moments encara no s'ha presentat al Parlament ni el pla, ni tan sols el projecte de llei.

2. RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE LITIGIS (RAL)

Els mètodes de resolució alternativa de litigis, a banda de l'òptica de l'eficiència processal, tenen molts altres avantatges que fan que sigui un sistema vàlid per resoldre les disputes dels ciutadans.

Cal tenir en compte que és un procés consensual, on les dues parts (llevat els casos que la legislació estableixi el contrari) decideixen voluntàriament no acudir als jutjats i intentar la resolució del conflicte per altres vies.

Les conclusions o resolucions obliguen les parts si hi ha un acord o una resolució, però en cas contrari no té efectes a un posterior procediment judicial.

És un procés molt més ràpid que la via judicial. A més, si es fa per acord de les parts, produeix execucions més ràpides en ser acordades sense impediments de les parts en la tramitació de l'execució.

Tot i que hi ha pocs estudis respecte de les dades de resolució alternativa de litigis, el Parlament Europeu va realitzar l'estudi *'Rebooting' the mediation directive: assessing the limited impact of its implementation and proposing measures to increase the number of mediations in the EU*⁸. Segons les dades d'aquest informe sobre la implantació de la mediació civil i mercantil, a Espanya no s'arriba a les 2.000 mediacions anuals, mentre que en aquells països en els quals s'ha implantat de manera obligatòria el nombre és molt superior, arribant fins i tot a les 200.000, com és el cas d'Itàlia.

No hi ha un sol mètode de resolució alternativa de litigis. És cert que en la nostra cultura jurídica bàsicament s'ha establert el mètode de la mediació i en algun cas (bàsicament en temes de consum) la mediació adjudicativa o arbitratge. Però aquestes no són les úniques. En dret comparat podem trobar altres mètodes de resolució alternativa de litigis que poden donar bon resultat en la nostra societat.

1) Mediació

La mediació és la forma més comuna de RAL. Les parts participen amb l'assistència d'un mediador neutral per ajudar-los a arribar a un acord negociat per resoldre les diferències sense adjudicació formal.

---

⁸ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/493042/IPOL-JURI_ET\(2014\)493042_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/493042/IPOL-JURI_ET(2014)493042_EN.pdf)

El CGPJ defineix la mediació com “un model de solució de conflictes que, mitjançant la intervenció d’un “tercer” neutral i imparcial, ajuda dues o més persones a comprendre l’origen de les seves diferències, conèixer les causes i conseqüències del que ha passat, confrontar les seves visions i trobar solucions per resoldre-les.”

Entre els avantatges de la mediació, cal destacar la seva capacitat per donar solucions pràctiques, efectives i rendibles a determinats conflictes entre parts i això la configura com una alternativa al procés judicial o a la via arbitral, dels quals s’ha de distingir amb claredat. La mediació està construïda al voltant de la intervenció d’un professional neutral que facilita la resolució del conflicte per les mateixes parts, d’una manera equitativa, cosa que permet el manteniment de les relacions subjacents i conserva el control sobre el final del conflicte.

2) Conciliació

La conciliació és molt similar a la mediació excepte que, normalment, té una base legal i, habitualment, caràcter obligatori. En dret espanyol la trobem en els procediments laborals que cal intentar abans de presentar la demanda.

Habitualment, els conciliadors són nomenats per un òrgan extern a les parts. En la conciliació, la persona que du a terme tasques de conciliació és neutral, i ajuda activament les parts tant a establir els punts de disputa com sobretot a cercar solucions. Com diem, és una intervenció activa, pot suggerir acords, però el conciliador no resol res.

3) Arbitratge

L’arbitratge és un sistema alternatiu al procediment que se segueix als tribunals de justícia per resoldre els conflictes de forma pacífica, mitjançant la intervenció d’un tercer neutral anomenat àrbitre que resol la controvèrsia a través d’un laude (vinculant i equivalent a una sentència del jutge) sense necessitat d’acudir als tribunals de justícia. La diferència amb l’anterior és que l’àrbitre, a diferència del mediador i el conciliador, té poder per resoldre, no per intentar arribar a acords entre les parts.

L’àrbitre acostuma a ser expert en dret o en el camp professional objecte de la controvèrsia. Sempre independent i neutral, pot ser predeterminat o proposat per acord de les parts.

Els laudes arbitrals són executables i poden ser executats a l’estranger. En molts països es pot aconseguir el compliment de laudes arbitrals de manera més fàcil que el de sentències judicials. Això és degut a l’existència de la Convenció de Nova York sobre el Reconeixement i l’Execució de Sentències Arbitrals Estrangeres de 1958.

4) Sistema mixt de mediació arbitratge

És un sistema mixt en el qual les parts acorden una mediació/conciliació amb el compromís previ que, en cas de no arribar a un acord, el cas serà sotmès a arbitratge.

5) Avaluació Neutral prejudicial (novetat)

Les parts obtenen d'un tercer neutral (normalment un jutge) una opinió no vinculant pel que fa al resultat probable de la disputa si fan el judici. La intenció és que aquesta opinió permetrà a les parts negociar un resultat, amb ajuda o sense d'un tercer, o resoldre la disputa sobre la base de l'avaluació prèvia.

6) Determinació avançada d'experts

Es tracta d'un procés informal en el qual les parts que participen nomenen un expert que emet una decisió definitiva, generalment en una qüestió tècnica limitada. Apropiat per a temes de contractació i constructius.

7) Informe expert judicial

Exjutges o antics juristes de reconegut prestigi emeten una opinió preliminar legal sobre un aspecte determinat de controvèrsia jurídica. Correspon a les parts decidir prèviament si l'opinió pot ser vinculant o no vinculant.

8) Informe expert tècnic

Això implica que les parts, conjuntament, en una disputa exposen el seu cas a un expert independent perquè emeti un informe que no serà vinculant, però que permetrà servir com a base per intentar un acord.

3. MESURES PROPOSADES PER IMPULSAR LA RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES I LA MEDIACIÓ

3.1. APROVACIÓ DE LA LLEI DE RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE LITIGIS

Com hem detallat en un apartat anterior, la normativa en l'àmbit català, tot i els darrers canvis legislatius, conté poca regulació respecte de la resolució alternativa de litigis, basant-se únicament en el mètode de la mediació, i en no poques ocasions, com una eina consistent en una sessió informativa.

Cal, per tant, dotar-nos d'una Llei integral de la resolució alternativa de litigis que tingui com a objectiu que aquest sigui el mètode principal, i no només un cop iniciat un procés judicial, sinó abans d'iniciar-lo.

Per altra banda, cal que aquesta normativa posi les bases per a establir uns mètodes més enllà dels actuals. En la nostra legislació únicament es regula la mediació, l'arbitratge i la conciliació, i proposem la incorporació de fins a cinc mètodes més, de forma alternativa als litigis judicials.

3.2. CREACIÓ DELS SERVEIS DE MEDIACIÓ INTRAJUDICIAL EN TOTS ELS PARTITS JUDICIALS DE CATALUNYA EN ELS ÒRGANS CIVILS

A l'efecte, per tant, cal dotar els jutjats de protocols i de dotació personal i material per a poder realitzar aquestes mediacions. És important que els mateixos òrgans jurisdiccionals puguin detectar aquelles controvèrsies jurídiques susceptibles de ser resoltes amb algun dels sistemes de resolució alternativa de litigis.

Els darrers anys el nombre de mediacions intrajudicials realitzades a Catalunya ha patit una davallada i tornem a estar amb les mateixes xifres que en 2010, any en què es comencen a valorar després de l'entrada en vigor de la Llei de mediació⁹.

De forma complementària i per facilitar aquesta mediació intrajudicial, a les demandes s'haurà de fer constar si hi ha hagut una mediació (de qualsevol dels tipus) prèvia a la interposició de la demanda.

Per altra banda, s'han d'instaurar sessions d'informació obligatòria en el marc dels processos judicial i l'obligació dels òrgans jurisdiccionals de considerar la mediació en totes les fases dels processos judicials.

3.3. ESTABLIR UNA MEDIACIÓ OBLIGATÒRIA EN PROCEDIMENTS CIVILS I MERCANTILS, PREVI A LA INTERPOSICIÓ DE LES DEMANDES

En l'actualitat en dret laboral estatal ja existeix un acte de conciliació.

A Catalunya, amb la Llei 9/2020, de 31 de juliol, es potencia la mediació en l'àmbit dels conflictes familiars, especialment en els que afectin els menors d'edat, atenent llur interès superior, establint l'obligatorietat de la sessió prèvia sobre mediació, llevat que estigui legalment exclosa. També es preveu la possibilitat que la sessió prèvia pugui continuar amb una exploració del conflicte, si així ho acorden les parts.

La proposta és ampliar els supòsits, dotant d'obligatorietat la conciliació prèvia en matèries civils i mercantils, de reclamació de quantitat, procediments arrendaticis, execucions hipotecàries, successions, conflictes relatius a propietat horitzontal, responsabilitat civil...

El Parlament Europeu, el 29 de novembre de 2016, en el marc d'un informe titulat "*The implementation of the Mediation Directive*"¹⁰, ja constata que en la pràctica totalitat dels

⁹ <http://justicia.gencat.cat/ca/departament/Estadistiques/mediacio/>

¹⁰ <https://op.europa.eu/es/publication-detail/-/publication/5369bfbcb2db-11e6-9e3c-01aa75ed71a1/language-en>

Estats membres no es dona una relació equilibrada entre la mediació i els procediments judicials. De nou, com a via per a resoldre aquesta qüestió, es proposa la instauració d'una mediació obligatòria.

3.4. IMPULS DE LA MEDIACIÓ ADJUDICATIVA O AVALUATIVA I L'ARBITRATGE

En l'actualitat hi ha dos models de mediació. La legislació estatal espanyola i la catalana han optat per l'anomenada mediació "facilitativa", en la qual el mediador orienta les parts i acostava les seves postures per a facilitar que arribin a un acord, però el mediador no té cap capacitat "executiva", el que fa que moltes vegades es percebi com un tràmit, però sense intenció real de l'acord.

En àmbits de dret al consumidor, ja s'ha provat amb èxit l'anomenada mediació "adjudicativa o avaluativa", és a dir, l'arbitratge, en la qual el mediador va més enllà, pren posició en el conflicte i formula una proposta de resolució en la qual existeixi un equilibri entre les parts.

Per tant, cal ampliar el ventall de serveis que ja es presten per part del Centre de Mediació de Catalunya, administracions locals i corporacions de dret públic de Catalunya, per a fer de la RAL una eina efectiva i coneguda tant pel sector econòmic (més enllà del dret al consumidor), com pel sector privat, per abraçar a través d'aquestes institucions la majoria de conflictes del tràfic econòmic.

Per tal que sigui efectiu, cal que la nova Llei estableixi que els contractes mercantils i civils incloguin obligatòriament clàusules de resolució alternativa de litigis i mesures d'incentivació per acudir a aquests sistemes alternatius.

3.5. MESURES DESTINADES AL SISTEMA JUDICIAL

A l'efecte, cal impulsar aquests mecanismes en el si del sistema judicial, entès com a tal, no només als jutjats sinó a tota l'administració de Justícia amb la participació dels Col·legis professionals i dels professionals del dret.

PREJUDICIAL

Cal que tots els partits judicials comptin amb un Servei d'Orientació a la Mediació en col·laboració i coordinació amb el Servei d'Orientació Jurídica.

Aquest servei, que en moltes ocasions és la porta d'entrada de ciutadans i empreses a l'administració de justícia, haurà d'estar configurat per professionals del dret que, previ un curs específic de resolució alternativa de litigis, coneguin la nova Llei i tots els recursos i mètodes que s'hi contemplen, per a poder orientar en relació amb la possibilitat d'acollir-se a aquesta via prèvia o substitutiva de la judicial.

INFORME PER IMPULSAR LA RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES I LA MEDIACIÓ AL SERVEI PÚBLIC DE JUSTÍCIA

Aquest curs també haurà de ser obligatori per a tots els professionals que exerceixin en el Servei d'Orientació Jurídica.

Per tal de facilitar l'extensió del servei és imprescindible que, com a mínim, cada partit judicial compti amb aquest servei, el que podrà fer-se en les seus dels mateixos jutjats a través del Departament de Justícia, o bé mitjançant convenis amb altres administracions i corporacions de dret públic.

INTRAJUDICIAL

A l'efecte, cal que tots els partits judicials comptin com a mínim amb un Servei de resolució alternativa de litigis depenent del Centre de Mediació de Catalunya, que posi a l'abast de tots els jutjats els serveis especialitzats perquè, en casos de derivacions judicials, els professionals adscrits a aquests serveis puguin resoldre aquestes peticions.

En l'actualitat aquest servei es presta en pocs jutjats de pocs partits judicials, el que a la pràctica fa que el nombre de casos derivats judicialment hagi estat els darrers anys minvant i a nivells més baixos de la sèrie estudiada.

4. CONCLUSIONS

Hem de tenir molt present que el més que previsible increment exponencial de la litigiositat durant els mesos i anys següents a la crisi sanitària i econòmica originada per la covid-19 sotmetrà el sistema de Justícia espanyol en el seu conjunt a una extraordinària prova d'estrès, atès l'increment d'entrada de casos al jutjat, que incrementarà els terminis de resolució de casos, com també les taxes d'assumpes pendents.

És segur que, amb els actuals mitjans, l'administració de Justícia no serà capaç d'absorbir i donar resposta en temps social, econòmicament i políticament útils a aquesta allau de litigiositat.

I la solució tampoc no pot ser, o en tot cas no pot ser-ho únicament, un increment d'òrgans judicials, de nous edificis, personal i mitjans tècnics. Cal la recerca d'estratègies i mesures pròpies que tendixin a alleugerir la càrrega dels tribunals, no tan sols des del vessant judicial, sinó de forma prèvia. Cal aprofitar l'oportunitat que una crisi com l'actual ofereix per donar un nou impuls a la resolució alternativa de conflictes i la mediació en la Justícia i per desenvolupar una verdadera política pública de caràcter general per a la prevenció, gestió i resolució extrajudicial de conflictes. Superar les inèrcies i resistències internes i externes d'un sistema de Justícia necessitat d'una reforma d'alt calat.